

Handläggare: Marie Kelpé
Telefon: 08-508 20 583

Till
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Redovisning av 2011 års stimulansmedel för utveckling av äldreomsorgen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens redovisning av 2011 års stimulansmedel godkänns.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Leif Kananen
Avdelningschef Egen regi

Sammanfattning

Riksdagen beslutade att även för 2011 avsätta stimulansmedel för utveckling av landstingens och kommunernas vård och omsorg för äldre.

De stimulansmedel som äldreomsorgen beviljades för 2007 - 2011 omfattade projektverksamhet för totalt 37 688 000 kronor. Kvarvarande medel för 2007 - 2010, som kunde överföras till 2011 var 8 620 000 kronor. För 2011 beviljades ytterligare 1 516 000 kronor. Totalt för 2011 fanns medel motsvarande 10 136 000 kronor att använda varav 5 162 000 kr har förbrukats. Förvaltningen ser en stor fördel med att stimulansmedlen är möjliga att föra över till nästkommande år. Förvaltningen redovisar här hur beviljade stimulansmedel för äldreomsorgen använts under 2011. För år 2012 finns det totalt 5 169 047 kr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen Egen regi. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2012-06-08. Redovisningen ska lämnas till Socialstyrelsen senast 30 juni 2012.

Bakgrund

Förvaltningen har beviljats stimulansmedel från Socialstyrelsen för år 2011 för fortsatt utvecklingsarbete inom äldreomsorgen. Förvaltningen redovisar här hur medlen använts. Redovisningen ska lämnas till Socialstyrelsen senast 30 juni 2012.

Regeringen bedömer att kvaliteten i vården och omsorgen om äldre behöver höjas. Såväl det medicinska omhändertagandet som det sociala innehållet i äldreomsorgen behöver förbättras. Vidare måste samverkan mellan huvudmännen förbättras för att äldre personer ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. Det förebyggande arbetet bland äldre personer behöver intensifieras och åtgärder vidtas för att de äldre och deras anhöriga ska känna trygghet. Regeringen prioriterar insatser inom följande områden i vården och omsorgen om äldre kvinnor och män:

- Rehabilitering
- Kost och nutrition
- Demensvård
- Läkemedelsgenomgångar
- Det sociala innehållet
- Läkartillgång såväl i särskilt boende som i ordinärt boende
- Förebyggande hembesök

Det statliga stimulansbidraget ska efter lokala behov och prioriteringar användas till de av ovanstående områden där de bedöms göra störst nytta inom varje enskilt landsting och enskild kommun.

De stimulansmedel som äldreomsorgen beviljades för 2007 - 2011 omfattade projektverksamhet för totalt 37 688 000 kronor. Kvarvarande medel för 2007 - 2010, som kunde överföras till 2011 var 8 620 000 kronor. För 2011 beviljades ytterligare 1 516 000 kronor. Totalt för 2011 fanns medel motsvarande 10 136 000 kronor att använda varav 5 162 000 kr har förbrukats.

Redovisning över hur stimulansmedel för 2011 använts

Rehabilitering

Hälsoträdgårdar vid Rågsveds servicehus

Mål: Utveckla de befintliga terrassträdgårdarna vid Rågsveds servicehus och skapa en lämplig miljö för effektiv rehabilitering i form av två hälsoträdgårdar. Säkerställa att denna miljö används till sin fulla potential genom att erbjuda

målgruppen, särskilt för miljön, utbildad personal. Investeringen är långsiktig genom att en ideell förening som ansvarar för drift och verksamhet/socialt innehåll kopplas till hälsoträdgårdarna.

Insats: Under sommaren 2011 har trädgårdarna utnyttjats flitigt. Rågsveds servicehus anställde en sjukgymnast med uppgift att, dels stimulera boende vid servicehuset att använda trädgårdarna, dels utbilda personal att använda trädgårdarna i rehabiliterande syfte. Anställningen finansierades av Rågsveds servicehus. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter: 1 048 000 kr.

Medel som överförs till 2012: 1 048 482 kr.

Rehabiliterande förhållningssätt i hemtjänst och servicehus

Mål: Att vårdpersonalen har kunskap om varför man ska använda ett rehabiliterande förhållningssätt och hur det styr det dagliga arbetet.

Att samarbetet mellan vårdpersonal i hemtjänst/servicehus och sjukgymnaster/arbetsterapeuter inom primärvården fungerar bra.

Insats: Projektet planerades under 2010 och startade 2011. Projektet har i studiecirkelar om rehabiliterande förhållningssätt, under året utbildat 117 vårdbiträden/undersköterskor samt genomfört handledning av vårdpersonal i svåra situationer hos brukaren. Projektet har påbörjat att utveckla dialogmöten mellan hemtjänst/servicehus och primärvården. Under 2011 överfördes, dels beviljade medel för projektet 2010, dels medel från tre avslutade projekt: Specialteam i hemtjänsten, Kompetensutveckling för demensteam och Rehabiliterande förhållningssätt i hemtjänsten. För år 2011 beviljades 275 000 kr.

Intäkter 2011: 1 154 872kr.

Medel som överförs till 2012: 385 058 kr.

Kost och nutrition

Mat och måltider

Mål: Implementera och följa upp rutiner för mat, måltider, kostbehandling och rutiner för att identifiera och åtgärda undernäring.

Personer i ordinärt boende med hemtjänstinsatser, får mat och måltider anpassade utifrån sina behov samt skapa sociala mötesplatser med möjlighet att inta måltider tillsammans med andra.

Insats: Projektet har, i samverkan med enhetschefer, skapat ett varaktigt förbättringsarbete så att mat och måltider är anpassade utifrån de äldres behov. Projektet har fortsatt arbetet med egenkontroll för mat och livsmedel samt fördjupat arbetet runt stadens kostpolicy och stadsdelens övergripande mål för mat, måltider och kostbehandling. Projektet har följt upp och förbättrat rutiner för att identifiera och åtgärda undernäring hos brukare inom särskilt boende och hemtjänst. Arbetet med att förtydliga mat- och måltidsombudens roll har inletts.

Projektet har även deltagit vid matråd med de måltidsombud som finns inom varje enhet. För år 2011 beviljades 240 418 kr.

Intäkter 2011: 795 417 kr.

Medel som överförs till 2012: 417 510 kr.

Demensvård***Arbetsplatsnära kompetensutveckling***

Mål: Skapa långsiktiga strukturer för arbetsplatsnära kompetensutveckling för vårdbiträden och undersköterskor i demenskunskap inklusive geriatrik och bemötande av personer med psykiska funktionshinder.

Insats: Projektet har utarbetat en struktur för arbetsplatsnära kompetensutveckling samt utvecklat utbildningsmaterial för detta. 52 vårdbiträden/undersköterskor har utbildats i demens. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter 2011: 837 330 kr.

Medel som överförs till 2012: 744 618 kr.

Demensvårdsutveckling

Mål: Förankra Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom. Öka kunskapen om och ta fram rutiner för att identifiera tidiga symtom på demenssjukdom. Utveckla informationskanaler mellan beställarenhet, geriatrik, primärvård och hemtjänst.

Insats: Projektet planerades under 2010 och startade 2011. Projektet har informerat om Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom, tagit fram rutiner för skattning av livskvalitet samt förslag till rutin för Individuell vårdplanering. Vidare har projektet påbörjat arbetet med att ta fram en checklista för tidiga tecken på kognitiv nedsättning för att utveckla informationen mellan hemtjänst och primärvård. Projektet har tagit fram rutin för samverkan mellan beställarenhet, geriatrik, primärvård, hemtjänst, dagverksamhet och vård och omsorgsboenden. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter 2011: 1 084 270 kr.

Medel som överförs till 2012: 497 404 kr.

Läkemedelsgenomgångar***Läkemedelsgenomgångar enligt teammodell***

Mål: Säkerställa en helhetssyn för varje boende och dennes läkemedelsbehandling. Ta fram processer för genomgång av läkemedelsbehandling enligt teammodell och därigenom stärka en helhetssyn runt den äldre.

Insats: Under året har projektet förankrat ”Rutiner för den äldre hälsa och välbefinnande – Teammodell” som togs fram under 2010. Projektet har genomfört dialogmöten för att föra ut teammodellen till kommunala vård- och omsorgsboenden samt servicehus. Implementeringsarbetet har fortsatt under året. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter 2011: 36 571.

Medel som överförs till 2012: 18 367 kr.

Det sociala innehållet

Stimulerande vardag – Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende

Mål: Att ge de boende två organiserade aktiviteter per dag.

Att skapa en stimulerande vardag för våra brukare genom miljöanpassning och kultur- och hälsofrämjande aktiviteter.

Insats: Struktur för genomförande av två aktiviteter per dag samt underlag för uppföljning har utarbetats. Många av de boende deltar i gemensamma aktiviteter. Projektet har tagit fram och utveckla aktivitetsmaterial som är stimulerande för de boende och enkla att använda för personalen. Projektet har arbetat med att pröva olika material för att skapa en miljö som upplevs harmonisk och stimulerande. Informationen till anhöriga har utvecklats. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter 2011: 216 214 kr.

Medel som överförs till 2012: 173 529 kr.

Stimulerande vardag - Årsta vård- och omsorgsboende

Mål: Utveckla arbetssätt som ger de boende en rikare och mer stimulerande vardag. Vidareutveckla metoder för medarbetarna att kunna föra samtal med de boende för att skapa ett stimulerande innehåll i vardagen.

Insats: Projektet planerades under hösten 2010 och startade under januari 2011. Projektet har, vid två somatiska boendeenheter, genomfört inventering av de boendes önskemål kring aktiviteter samt personalens egna intressen, tagit fram förslag på schemalagda aktiviteter för varje dag i veckan. Projektet har genomfört studiecirkel om aktiviteter, samtal och salutogent förhållningssätt. Studiebesök har gjorts på andra enheter inom förvaltningen. En aktivitetspärm/bank är gjord och material har köpts in för att underlätta för medarbetarna att genomföra aktiviteter. Projektledare har finansierats av Årsta vård- och omsorgsboende. För år 2011 söktes inga medel.

Intäkter 2011: 300 000 kr.

Medel som överförs till 2012: 284 481 kr.

Öppen dagverksamhet i Högdalen och Östberga

Mål: Utveckla de icke biståndsbedömda dagverksamheterna och bygga upp en volontärverksamhet inom dessa för att ge fler äldre möjlighet till samvaro och aktiviteter.

Insats: Mötesplatserna Våxtorp i Östberga och Dalstugan i Högdalen har bedrivits av projektet i samverkan med olika föreningar. I Hagsätra drivs Seniorkafé i samverkan med en grupp pensionärer. En mötesplats för äldre i Stureby i samarbete med Stureby vård och omsorgsboende har prövats. Samverkar med

skolor – unga möter äldre. Projektet samarbetar med ideella föreningar och arbetar med att rekrytera, utbilda och stödja volontärer. Projektet samarbetar idag med ca 90 volontärer. Projektet samarbetar även med hemtjänstenheterna för att stödja äldre i att ta sig till mötesplatserna. Samverkan med hemtjänsten sker också för att erbjuda en bättre måltidssituation för äldre som bor i ordinärt boende. Projektet har på olika sätt berättat om verksamheten vid informationstillfällen. För år 2011 beviljades Öppen dagverksamhet Högdalen 526 000 kr.

Intäkter 2011: Öppen dagverksamhet Högdalen 1 281 016 kr.

Öppen dagverksamhet Östberga 785 164 kr.

Medel som överförs till 2012: Öppen dagverksamhet Högdalen 474 595 kr.

Öppen dagverksamhet Östberga 60 223 kr.

Enskilda vård- och omsorgsboenden-Finskt äldrecentrum

Mål: Aktivera de boende och skapa varaktiga aktivitetsrutiner som även fungerar efter projektets slut.

Insats: Finskt Äldrecentrum har anställt en legitimerad arbetsterapeut. Arbetsterapeuten har fokus på individinriktade åtgärder. Kartläggning av de boendes kapacitet vid aktiviteter i det dagliga livet (ADL) har genomförts. Efter en utförd ADL- bedömning har arbetsterapeuten diskuterat med och handlett kontaktman och övrig vårdpersonal i hur de kan främja de boendes delaktighet. Projektet strävar efter att öka de boendes delaktighet i den sociala miljön. För att skapa en plattform för aktiviteter med de boende har projektet ett aktivitetsråd som planerar lämpliga aktiviteter utifrån de boendenas egna önskemål. För år 2011 beviljades 75 000 kr.

Förebyggande insatser

Uppsökande verksamhet

Mål: De äldre ska uppleva en större trygghet, minskad social isolering och veta vart de kan vända sig om behovet av insatser från äldreomsorgen uppstår.

Insats: Alla personer över 75 år, som inte har insatser från äldreomsorgen, har erbjudits ett hembesök alternativt möten utanför hemmet. 510 äldre har fått erbjudande om hembesök under året. Samverkan har skett med olika aktörer i närsamhället. Samverkan med vårdcentraler, föreningar och bostadsförmedlingen har ökat under året. Öppna möten med föreläsningar av externa experter inom olika aktuella områden tex brandsäkerhet och det naturliga åldrandet, har hållits. Kontakten med målgruppen har även inneburit att vidarebefordra och hjälpa till i olika frågor, som tex kontakter med fastighetsskötare om tillgänglighet av sopsortering och gångvägar som behövt sandas, heminstruktör som efterfrågats då hjälp med syn- och hörselhjälpmedel behövts, hjälp till sociala mötesplatser mm. Två äldredagar, som ett led att samordna informationen på ett lättåtkomligt, brett och överskådligt sätt anordnades under hösten 2011. För år 2011 beviljades 125 000 kr.

Intäkter: 1 308 183 kr.

Medel som överförs till 2012: 548 213

Styrning och ledning

Under året har stimulansmedel använts för styrning, ledning och uppföljning av projekten i enlighet med regeringens riktlinjer. Medel har också använts för dokumentation och inlämning av statistikuppgifter t.ex. den individbaserade statistiken samt "Öppna jämförelser". För år 2011 beviljades 275 000 kr.

Intäkter: 1 214 529.

Medel som överförs till 2012: 516 568 kr.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser en stor fördel med att stimulansmedlen är möjliga att föra över mellan åren. Detta innebär att medlen kan användas på ett effektivt sätt. Det tar tid att ta till sig ny kunskap och att anamma nya arbetssätt och metoder. De stimulansmedel som äldreomsorgen tilldelats har använts till viktiga utvecklingsområden för att förbättra vården och omsorgen om de äldre. Förvaltningens ambition har varit och är att skapa varaktiga kvalitetshöjande insatser till gagn för både brukare och medarbetare inom verksamheterna.

Under 2011 avslutades ett projekt inom området Läkemedelsgenomgångar – Rutiner för den äldre Hälso och välbefinnande - Teammodell. Projektet Stimulerande vardag – Årsta vård och omsorgsboende avslutades också under året. (Slutrapporter om dessa projekt finns att tillgå på förvaltningen.)

Inga nya projekt startades under året. De projekt som pågår kommer att avslutas under 2012. För år 2012 finns det totalt 5 169 047 kr.

Bilagor

1. Sammanställning - Stimulansbidrag för insatser inom vård och omsorg om äldre personer under 2007-2011.